

Remissvar

Jernkontorets diariennr: 07/21

Stockholm 2021-06-02

Finansdepartementet, avdelningen för samhällsplanering och bostäder

Yttrande över Boverkets rapport "Utveckling av regler om klimatdeklaration av byggnader", Fi2020/02715

Sammanfattning

Jernkontoret avstyrker Boverkets förslag på färdplan och gränsvärden, trots att intentionerna i färdplanen är vällovliga. Orsaken till detta är att Boverket i sitt regeringsuppdrag skulle *ta fram en plan för den fortsatta utvecklingen av klimatdeklarationer, som ska inkludera hela livscykeln och omfatta gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan*. I Boverkets rapport inklusive färdplan och gränsvärden föreslås dock endast delar av livscykeln, nämligen byggskedet, det vill säga modulerna A1–A5 (råvaruförsörjning i produktskedet, transport i produktskedet, tillverkning i produktskedet, transport i byggproduktionsskedet, bygg- och installationsprocessen i byggproduktionsskedet) plus från och med 2027 modulerna B2, B4 och B6 i användningsskedet och C1–C4 i slutskedet. På detta sätt beaktas inte byggmaterialens återvinningsbarhet vid "end-of-life" vilket bidrar till ett fortsatt linjärt arbetssätt i byggbranschen under många år vilket hämmar övergången till cirkulära värdekedjor. Dessutom hanterar Boverket i sitt förslag inte modul D i enlighet med gällande version av EN-standarden 15804:2012+A2 2019 på ett korrekt och materialneutralt sätt. Separat deklaration av biogen kolinlagring efterfrågas samtidigt som annan återbruks- eller återvinningspotential helt har strukits från deklarationskravet.

Bakgrund

Boverket fick under sommaren 2019 i uppdrag av regeringen att inleda ett förberedande arbete för att underlätta införandet av krav på redovisning av en klimatdeklaration vid uppförande av byggnader. Som en del i detta uppdrag ingick att ta fram en plan för den fortsatta utvecklingen av klimatdeklarationer för att inkludera hela livscykeln och omfatta gränsvärden för klimatpåverkan. Regeringsuppdraget redovisas i Boverkets rapport 2020:13 i juni 2020.

Boverkets rapport 2020:13 i förhållande till regeringsuppdraget

Boverkets redovisning av färdplan, utveckling av klimatdeklarationer och förslag till gränsvärden uppfyller inte regeringsuppdragets omfattning då förslaget till utveckling av klimatdeklarationer och förslag till gränsvärden inte tagits fram för hela livscykel.

Val av referensstandard (sid 7)

Jernkontoret anser att den senaste gällande versionen SS-EN 15804:2012+A2:2019, som ersätter den tidigare versionen, skall användas som referensstandard. Det är anmärkningsvärt att Boverket hänvisar till en äldre standard som i princip inte kan användas för EPD:er för byggnadsmaterial år 2027, vilket är det år kraven är tänkt att börja gälla.

Harmonisering av regelverket (sida 38 och sid 45)

Boverket säger sig vara öppet för justering och harmonisering mot övriga nordiska länder vilket är bra. Likaså att myndighetens färdplan ska vara kompatibel med EU-kommissionens förslag till hållbarhetssystem Level(s). Dock framgår på sid 45 tydliga skillnader mellan Boverkets förslag och vad Finlands klimatdeklarationer kommer att omfatta.

Jernkontoret anser att klimatdeklarationssystemet måste vara flexibelt och anpassningsbart för framtida förändringar och även möjliggöra redovisning enligt PEF-metodiken (Product Environmental Footprint) vilken övervägs som utvärderingsmetod inom EU.

Val av ytterligare byggnadsdelar och processer (sida 42)

Jernkontoret anser att modulerna A1-A5 B2, B4, B6 och C1-C4 inte utgör tillräckligt stor del av livscykeln som klimatdeklarationerna ska omfatta, se nedan.

Modul D ska vara obligatorisk i klimatdeklarationen (sid 44)

Jernkontoret anser att Modul D skall vara obligatorisk i klimatdeklarationen i enlighet med senaste version av SS-EN 15804. Det senaste tillägget "A2:2019" har tagits fram i dialog med DG Environment för att harmoniera med PEF-metodiken inom EU. Modulerna A1-A3, C1-C4 och D är obligatoriska i alla typer av EPD:er för byggprodukter enligt gällande version av EN 15804 med vissa få undantag. Detta innebär att en obligatorisk modul D inte är kostnadsdrivande då relevanta data för modul D skall finnas i alla EPD:er senast från 2027.

Gränsvärden skall baseras på underlag som inte leder till suboptimering (sid 54)

Jernkontoret menar att data från modul A1-A5, modul C samt modul D skall användas som grund för gränsvärden. Detta kommer att gynna ett mer resurseffektivt och cirkulärt materialflöde och väga in både återvunnen andel i byggmaterial och återvinningsbarhet vid materialets slutskede i likhet med de beräkningsregler som finns i PEF-metodiken.

Att inte inkludera återvinningsbarhet enligt modul D medför en uppenbar risk för suboptimering. Stål är fullt återvinningsbart och det kan återvinnas om igen utan kvalitetsförlust. Återvinningsgraden vid "end-of-life" är också mycket hög. För till exempel stålplåtar inom den europeiska byggsektorn bedöms den uppgå till ca 95%. Skrot är en begränsad resurs som endast möter knappt 30 % av den totala globala efterfrågan på stål. Detta beror på att stålprodukter har en lång livslängd och därmed inte kan bidra till skrotråvaran förrän produkterna tjänat ut. Samtidigt har efterfrågan av stål medfört att stålproduktionen fördubblats de senaste åren. Det förväntas därför fortsatt råda ett underskott av skrotråvara under överskådlig framtid.

Att fokusera på modulerna A1-A5, B2, B4 och B6 samt C1-C4 i en EPD inskränker incitamenten för en material-producent till att endast driva mot ökad återvinning i form av "recycled content". För stål blir den reella nyttan av en sådan styrning i det närmaste

betydelselös då det snarare leder till omfördelning av skrot än att den totala mängden skrot som återvinns skulle öka. Det kan också medföra att stål kommer att tappa i konkurrenskraft mot material med begränsade möjligheter till återbruk och återvinning vid rivningsskedet.

Övrig miljöinformation (sida 140)

Jernkontoret avstyrker förslaget i rapporten om en separat deklaration av biogen kolinlagring i träbaserade produkter och nettoexport av el. Detta förslag frångår etablerad standard på området med användande av modul D enligt EN 15804+A2. Vidare innebär det, i motsats till vad som anges i rapporten, inte en harmonisering till övriga nordiska länders regelverk.

Andra remissinstanser

Jernkontoret har tagit del av Stålbyggnadsinstitutets förslag till remissvar.

Jernkontoret

Bo-Erik Pers
Verkställande direktör

Karin Östman
Handläggare